از گوشه و کنار

آتشکده ساسانی پارکینگ خودرو شد

آتشکده ساسانی کازرون که گفته شده در سال ۱۳۱۸ در فهرست میراث ملی ایران ثبت شده، به پارکینگی برای خودروهای سنگین کشاورزی و سواری تبدیل شده است. به گزارش ایسنا، سیاوش آریا، پژوهشگر و فعال میراث فرهنگی، نسبت به شیوه نگهداری و تعرض‌هایی که از سوی کشاورزان به عرصه و حریم آن شده است، هشدار داد. این فعال میراث فرهنگی اظهار کرد: اگر عرصه و حریم این اثر تاریخی تا کنون تعیین شده بود، این چنین فضا برای دست‌اندازی و دست‌درازی بیشتر به این اثر تاریخی باز نبود. آتشکدهٔ کازرون در ۱۰ کیلومتری جنوب شرقی شهر کازرون در استان فارس واقع شده و به باور برخی از پژوهشگران از سوی «مهرنرسی یا مهرنرسه»، وزیر نامدار بهرام پنجم ساسانی ساخته شده است.

طرح جدید مترو برای ممانعت از ورود آقایان به واگن بانوان

مدیرعامل شرکت بهره برداری متروی تهران از طرح جدید مترو برای عدم ورود آقایان به واگن ویژه بانوان خبر داد. مسعود درستی به ایسنا گفت: در یکی از قطارها در شیشه‌ای جداکننده نصب و کاملا ورود آقایان از داخل قطارها را مسدود کردیم. وی افزود: در نظر داریم تا در آستانه سال نو در خط سه مترو این درهای جداکننده را نصب کنیم تا مشکل ورود آقایان به واگن زنان رفع شود.

دانشجویان ۸ دانشگاه در تجمع اعتراضی مقابل مجلس:
مولدسازی را از ساختمان مجلس شروع کنید

دانشجویان هشت دانشگاه بزرگ تهران تجمعی اعتراضی در مقابل مجلس شورای اسلامی پیرامون مصوبه مولد سازی برگزار کردند. به گزارش ایسنا؛ این دانشجویان پلاکاردهایی در دست داشتند که روی آن‌ها شعارهایی نظیر «مولدسازی را از ساختمان بهارستان آغاز کنید»، «فساد احتمالی تبعیض حتمی»، «مولدسازی؛ تکرار یک تراژدی» و... نوشته شده بود.

سخنگوی وزارت علوم خبر داد:
برگزاری حضوری همه کلاس‌های دانشگاه‌ها قبل و بعد از تعطیلات نوروز

سخنگوی وزارت علوم با تاکید بر اینکه کلاس‌های آموزشی دانشجویان پس از تعطیلات نوروز به صورت حضوری خواهد بود، گفت: برگزاری کلاس‌های حضوری مورد تاکید وزارت علوم است. علی شمسی پور با انتشار توئیتی اعلام کرد؛ همه کلاس های ترم جاری دانشگاه های کشور از جمله دانشگاه تهران قبل و بعد از تعطیلات عید نوروز ۱۴۰۲ و در ماه مبارک رمضان تا آخر ترم به صورت حضوری برگزار می شود.

هشدار چاقی ٤٦ درصد از جمعیت ایران تا ۱۲ سال آینده

نتیجه یک پژوهش جدید بین‌المللی نشان می دهد در صورتی که «اقدام چشمگیری» اتخاذ نشود، ۴۶ درصد از جمعیت ایران تا سال ۲۰۳۵ با عارضه اضافه وزن و چاقی مواجه خواهند شد. بر اساس گزارشی که «فدراسیون بین‌المللی چاقی» روز پنج‌شنبه در سایت خود منتشر کرده، نرخ رشد چاقی در ایران در افراد بالغ بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۳۵ حدود ۲.۶ درصد و در کودکان بیش از دو برابر این میزان خواهد بود. سال ۲۰۲۰ کمتر از ۲۵ درصد مردان بالغ و کمتر از ۴۰ درصد زنان بالغ ایرانی اضافه وزن داشته‌اند، اما این رقم در سال ۲۰۳۵ به ترتیب بالای ۴۰ درصد و بالای ۵۰ درصد خواهد بود. نرخ اضافه وزن پسران و دختران ایرانی نیز تا ۱۲ سال آینده به ترتیب به ۳۵ درصد و ۲۵ درصد خواهد رسید.

افزایش ٤ برابری کشف مواد محترقه

رئیس پلیس پایتخت از اجرای طرح ویژه پلیس برای روزهای پایانی سال خبر داد و با اعلام خطر نسبت به حوادث چهارشنبه‌سوری اعلام کرد که کشفیات مواد محترقه در تهران چهار برابر شده است. به گزارش ایسنا، سردار عباسعلی محمدیان گفت: متاسفانه از هم اکنون شاهد ورود برخی از مواد محترقه پرخطر به تهران هستیم، این مواد به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود. از طرف دیگر با افزایش توزیع مواد محترقه دست‌ساز هم روبه‌رو هستیم.

دستگیری عاملان خشونت مقابل مدرسه ۱۳ آبان و طرح یک پرسش در مورد لباس شخصی‌ها:

خاستگاه این «مرد کت‌وشلواری» کجاست؟!

سعیده علیپور

«بیچاره ملتی که نمی‌داند توسط کدامین نهاد کتک می‌خورد!» این بخشی از توئیت محسن برهانی است. اشاره این حقوقدان به ویدئویی با عنوان «برخورد خشن مامور لباس شخصی با مادر یکی از دانش‌آموزان مسموم شده» در تهران است. ویدئویی که در روزهای اخیر بین کاربران شبکه‌های اجتماعی و کانال‌های خبری بازتاب گسترده‌ای داشت و حاشیه پررنگ و تامل برانگیزی بر مسمومیت‌های سریالی دانش‌آموزان شد. این توئیت البته تعریضی هم به اطلاعیه فراجا بود. اطلاعیه‌ای که در آن اعلام شد: «کارکنان پلیس هیچ نقشی در آن حادثه نداشتند». هرچند شناسایی و دستگیری عامل این برخورد خشن از سوی فراجا، اندکی به خشم ناشی از دیدن این ویدئوی خشونت‌آمیز، التیام بخشید، اما به اعتقاد بسیاری، سلب مسئولیت و شانه‌خالی کردن در خصوص پاسخگویی نسبت به رفتار گروه‌هایی که در حاشیه‌های امن با عناوینی غیررسمی پلیس‌نما یا لباس شخصی فعالیت دارند، مورد قبول شهروندان نیست و اساسانه تنها به اقناع افکار عمومی منجر نخواهد شد که اعتماد مخدوش موجود را مخدوش‌تر از همیشه نیز خواهد کرد.

به اعتقاد بسیاری از صاحبنظران شناسایی و معرفی افرادی که اتفاقا نقش پررنگی در اعمال خشونت در ماه‌های اخیر در خیابان‌ها داشتند، می‌تواند کمک بسزایی در اعتمادسازی در کشور داشته باشد. گرچه در سال‌ها و به خصوص ماه‌های اخیر شاهد تکرار رفتار خشونت‌آمیز افرادی که عنوان پلیس‌نما یا مامورنما به آنها اطلاق شد، در برخورد بی‌حساب و کتاب با شهروندان بودیم و هیچ مرجعی هم جوابگو نبود.

جنجال برخورد با مادران مدرسه ۱۳ آبان

روز پنجشنبه و در پی اعلام مسمومیت دوباره شماری از دانش‌آموزان در چند مدرسه از تهران، والدین برخی از این افراد در اطراف مدارس حضور پیدا کردند. در این میان تصویری از رفتار نامناسب مردی با یکی از زنان حاضر در اطراف مدرسه دخترانه ۱۳ آبان در تهران در شبکه‌های اجتماعی منتشر و ادعا شد مردی کت و شلواری و تنومند با کشیدن موی سر زن دهان‌اور را گرفته بود تا مانع فریادهای زن شود و او را در خیل جمعیت می‌کشاند. در خبرهای اولیه گفته شده بود که این زن، مادر یکی از دانش‌آموزان است، اما خبرگزاری فارس گزارش داد که «بررسی‌های تکمیلی نشان می‌دهد این زن ۵۴ ساله هیچ فرزندی در مدرسه دخترانه ۱۳ آبان تهرانسر ندارد و در طول چند ساعت حضورش مقابل مدرسه مکرراً اقدام به تشویق دانش‌آموزان و عابران به سردادن شعارهای ساختارشکنانه کرده است».

برخی با انتقاد از رویکرد این خبرگزاری با خطرناک خواندن این شیوه «توجیه» اعتراض را حق همه دانستند. علی مجتهدزاده، وکیل دادگستری در توئیترش با اشاره به این توضیحات خبرگزاری فارس نوشت: «از منظر آقایان گناه زنی که به طرز وحشیانه توسط نیروی لباس شخصی مورد ضرب و شتم قرار گرفته این است که مادر دانش‌آموزان مسموم شده نبوده. یعنی برای اعتراض به ظلم حتما می‌بایست با مظلوم رابطه نسبی داشته باشیم!؟». او همچنین افزود: «به جای توجیهات ابلهانه، اوباش را جمع‌آوری کنید».

خوشبختانه نیروی انتظامی، نسبت به رفتار مردهتاک، واکنش عملی نشان داد و دفتر سخنگوی فرماندهی این نیرو اعلام کرد: «افرادی که اقدام به کشیدن موهای سر یک خانم نیز کرده بودند، تحویل دادستانی تهران شدند».

در این میان اما دستگیری مجرمان این برخورد خشن، سبب نشد تا هویت یا خاستگاه این افراد مشخص شود که از کدام نهاد دستور گرفته و با چه موازین و مقرراتی اجازه حمله به شهروندان را یافته‌اند؟

به اعتقاد بسیاری از صاحبنظران شناسایی و معرفی افرادی موسوم به لباس شخصی یا پلیس‌نما که اتفاقا نقش پررنگی در اعمال خشونت در ماه‌های اخیر در خیابان‌ها داشتند، می‌تواند نقش بسزایی در کشور در اعتمادسازی داشته باشد

*لباس شخصی یا پلیس‌نما

«لباس شخصی» عنوان آشنایی در چند دهه اخیر در کشور است. عنوانی که گروه‌های معترض و منتقد به افرادی می‌دهند که بدون یونیفورم و با لباس‌های غیررسمی معمولا با معترضان درگیر می‌شوند. این عنوان پس از ماجرای کوی دانشگاه تهران در سال ۷۸ فراوان در نشریات آن دوران دیده و نسبت به حضورشان در خیابان‌ها اعتراض می‌شد. با این حال این موضوع منجر به روشن شدن زوایای پنهان این افراد و خاستگاهشان نشد، هرچند همواره گمانه‌زنی‌های تاییدنشده، رای روشنی در خصوص این گروه داشت.

در ماه‌های اخیر و پس از اعتراضات در پی جانباختن مهسا امینی این نام بار دیگر به شکلی پررنگ مطرح شد و حتی ویدیوها و تصاویر از برخورد غیرقانونی و غیرمتعارف این نیروها با شهروندان در فضای مجازی منتشر شد که اعتراض و انتقاد بسیاری را برانگیخت. این اعتراضات اما از سوی هیچ نهاد رسمی مورد توجه قرار نگرفت و این نیروها همچنان خاستگاه تاییدشده‌ای پیدا نکردند. مقامات رسمی کشور در اظهارنظرهاشان بارها وجود چنین نیروی‌هایی را انکار کرده‌اند. موسی غضنفرآبادی، رییس کمیسیون حقوقی مجلس در انکار وجود چنین نیروهایی به سایت فراز گفته بود که نیروهای موسوم به لباس‌شخصی در خیابان، خود مردم هستند. احمد وحیدی، وزیر کشور دولت ابراهیم رئیسی نیز در دی‌ماه در این باره گفته بود: «ما چیزی به اسم لباس شخصی نداریم و نیروها، بسیار روشن با لباس رسمی در چهارراه‌ها و جاهای دیگر حضور داشتند».

با این حال عنوان جدیدی از سوی روزنامه‌های حامی دولت و مخالفانِ معترضان، مطرح شد. آنها ویدئوهای غیرقابل انکاری از برخورد خشن با مردم و آسیب به اموال عمومی را به گردن افرادی موسوم به پلیس‌نما انداخته شد. افرادی با لباس نیروی انتظامی که به‌جای ایجاد امنیت برای مردم به اموال آنها خسارت می‌زدند. گزارشی مبسوط در این باره از سوی روزنامه همشهری یکی از رسانه‌های قدرتمند حامی دولت منتشر و تصاویری از این پلیس‌نماها ضمیمه شد. در این گزارش مقصر برخوردهای احتمالی خشن با شهروندان در جریان اعتراضات چند ماهه اخیر به گردن این افراد انداخته شد. اما در نهایت خبری از دستگیری و برخورد با این دارودسته موهوم در رسانه‌ای منتشر نشد.

انتقادات به ماجرای برخورد بازن معترض

در پی انتشار فیلمی از برخورد شرم‌آور و زشت چند نفر با یک زن در مقابل مدرسه ۱۳ آبان که با زخورد وسیعی در فضای مجازی داشت، بسیاری از صاحبنظران و حتی مراجع تقلید هم به آن واکنش نشان دادند و برخی این موضوع را باعث قلیان خشم احساسات عمومی دانستند.

محمد فاضلی، جامعه شناس در اینستاگرامش نوشت: «انتظار دارید جامعه فیلم چنین رفتار وحشیانه‌ای را ببیند و عصبانی نشود؟ این افراد را از کجا پیدا می کنید؟ چگونه آموزش می‌دهید؟ چه منفعتی دارند که به ازای آن چنین رفتاری می کنند؟ شرم‌آور است».

محسن برهانی، حقوقدان و وکیل دادگستری از وجود نهادهای موازی و مختلف در کشور انتقاد کرد و پس از واکنش پلیس تهران به این واقعه و ادعای پلیس مبنی بر اینکه هیچ نقشی در ضرب و جرح آن خانم مقابل مدرسه نداشته، در توئتی نوشت: «دقیقاً مشکل همینجاست؛ وجود نهادهای مختلف و موازی که برای پیدا کردن ضارب نیاز به تحقیق است در حالی که اصل این اقدامات نه شرعی است و نه قانونی. بیچاره ملتی که نمی‌داند توسط کدامین نهاد کتک می‌خورد!»

عباس عبدی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب نیز در توئیترش نوشت: «بازداشت عاملان حمله به یک خانم در اعتراض به مسمومیت‌ها اقدام پسندیده و قانونی است. آن کسانی که آبروی نظام را در خطر قرار می‌دهند نویسندگان حقیقت یا معترضین بی‌پناه نیستند؛ بلکه همین افراد هستند که بی‌دلیل و غیرقانونی و حتی خلاف شرع با زنان خشونت می‌کنند».

حتی سردبیر روزنامه اصولگرای فرهیختگان نیز در یادداشتی خواستار برخورد با این «مرد کت‌شلواری» شد. مسعود فروغی نوشت: «با توجه به اینکه چهره این مرد و کار غیرقابل توجیه‌اش مشخص است، لطفا با او در هر مقام و لباسی برخورد کنید. اگر او یک نیروی رسمی است باید هزینه این کار تاسف برانگیز را بدهد و اگر هیچ ربطی به دستگاه‌های مسئول ندارد به خاطر رعب و وحشتی که ایجاد کرده و برخورد فیزیکی با آن خانم، باید مجازات شود. در هر دو صورت اعتماد عمومی آسیب خواهد دید».

همچنین آیت‌الله اصغر ناظم‌زاده قمی، عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم به مسمومیت دانش‌آموزان واکنش نشان داده و گفته «از نحوه برخورد ماموران با مادر یکی از دانش‌آموزان به خود لرزیدم و اشک ماتم ریختم».

در این میان بسیاری با مثبت ارزیابی کردن دستگیری اشخاصی که بازن معترض در مقابل مدرسه ۱۳ آبان برخوردی خشن داشته‌اند، خواهان دادگاهی بدون پرده‌پوشی برای این افراد هستند؛ چرا که در صورت عدم اطلاع‌رسانی شفاف در خصوص این موضوع و روشن نشدن ابعاد پنهان این ماجرا، برخورد با یکی از موارد، مانعی برای تکرار آن در آینده نخواهد شد.

مقامات رسمی کشور در اظهارنظرهای رسمی بارها وجود لباس شخصی‌ها را انکار کرده‌اند. رئیس کمیسیون حقوقی مجلس در جریان اعتراضات گفت که نیروهای موسوم به لباس‌شخصی در خیابان، خود مردم هستند و وزیر کشور نیز چندی پیش تأکید کرد که لباس شخصی نداریم!

گزارش

بحران دانش‌آموزان به خوابگاه دانشجویان دختر رسید

عامل مسمومیت گاز «ان۲» است یا تانکر نفتا یا...؟!

هر چند از نخستین خبرها در خصوص مسمومیت دختران دانش‌آموز در قم، حدود سه ماه می گذرد، و در این مدت نیز شمار قابل توجهی مدرسه و دانش‌آموز درگیر این مسمومیت مرموز شده‌اند، اما هنوز توضیحات رسمی و قانع کننده‌ای از سوی مسئولان امر ارائه نشده است.

بعد از قم گزارش‌هایی از مسمومیت دختران دانش‌آموز در بروجرد، تهران، کرمانشاه و اردبیل هم منتشر شد. نمایندگان مجلس درباره تعداد دانش‌آموزان مسموم شده آمارهای مختلفی ارائه داده‌اند که از ۸۰۰ تا ۱۲۰۰ نفر را شامل می‌شود. شهریار حیدری عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اعلام کرد که «تاالان قریب به ۹۰۰ دانش‌آموز از استان‌های مختلف کشور مسموم شدند و این آمار را امروز از یک منبع موثق دریافت کردم». امازهرا شیخی، سخنگوی کمیسیون بهداشت مجلس از «مسمومیت خفیف ۷۹۹ دانش‌آموز در قم» و «نزدیک به ۴۰۰ نفر از دانش‌آموزان در بروجرد» صحبت کرده است.

پشت پرده مسمومیت‌ها چه ماجرایی پنهان شده است؟

چند روز پیش خبرهایی از وجود گروه‌های تندرو و مخالف تحصیل دختران در شبکه‌های اجتماعی مطرح شد. این خبر هم به استناد صحبت‌های محمدتقی فاضل میبدی، استاد حوزه، در مصاحبه با «شبکه شرق» بود. شبکه شرق به نقل از میبدی نوشته بود: «گفته می‌شود گروهی موسوم به هزاره گرا مسئول این مسمومیت‌های سریالی در مدارس هستند.» البته میبدی انتشار خبری از قول خود مبنی بر مسمومیت دانش‌آموزان دختر قم توسط جریان «هزاره گرا» را رد کرد و گفت که «من گفتم که نباید این مطلب مطرح شود، کار ناقض است. پژوهش در این رابطه ادامه دارد که متاسفانه این خانم از قول بنده زده نباید این کار را می‌کرد».

با این حال، مسئولان درباره عمدی بودن این مسمومیت‌های سریالی اتفاق نظر دارند. در روزهای اخیر احمد وحیدی وزیر کشور درباره عوامل ماجرا و علت بروز آن هم اعلام کرد «تاکنون عامل خاصی یافت نشده که مثلاً بگوییم یک ماده سمی خاصی بوده و بر اثر آن ماده رخ داده است؛ بنابراین تاکنون گزارش قطعی از ماده خاصی بوده نداشتیم».

وزیر کشور در حالی می گوید ماده سمی خاصی نبوده که وزیر بهداشت معتقد است «یک سم بادزپایین، فقط در حدی که افراد را در حد کم مسموم کند، بوده» و علیرضا منادی سفیدان، رئیس کمیسیون آموزش مجلس هم معتقد است که «گاز «ان.۲» در سم منتشر شده در مدارس وجود داشته است».

همچنان در حالی که وزیر کشور هنوز معتقد است عامل خاصی یافت نشده است، صداوسیما در گزارشی به نقل از یک فرد که هویت او مشخص نیست، مدعی شد: «مسمومیت دختران دانش‌آموز در مدرسه خیام پردیس به دلیل تانکر کنار مدرسه بوده است». در فیلمی که در صدا و سیمای منتشر شده، مصاحبه کننده در گفتگو با فردی که پشتش به دوربین است سوال‌هایی مطرح می کند و راننده هم می گوید که تانکرش که حاوی مواد پتروشیمی «نفتا» بوده را بدون اطلاع از سمی بودن آن پشت مدرسه پارک کرده است.

در همین باره دیروز فرماندار شاهین‌شهر و میمه از دستگیری عامل انتشار گاز در یکی از مدارس شاهین‌شهر خبر داد.

سیدمحمد رضا کاظمی طبا ضمن موکول کردن گزارش نهایی به پایان تحقیقات به خبرگزاری مهر گفت: براساس تحقیقات اولیه منشأ اولیه مسمومیت دانش‌آموزان انتشار گاز فلفل عنوان شده است.

اما روز پنج‌شنبه خبرهایی در خصوص تکرار این ماجرای مرموز در خوابگاه دانشجویان دختر منتشر شد. به گزارش ایسنا، رئیس دانشگاه علوم پزشکی البرز با اعلام مسمومیت تعدادی از دانشجویان در یک خوابگاه دخترانه در کرج، گفت: حال عمومی تمام دانشجویان دچار مسمومیت مساعد و رو بهبودی کامل است.

دکتر شهرام صیادی با اشاره به تماس تلفنی بعداز ظهر روز پنجشنبه ۱۱ اسفند ماه از یک خوابگاه دانشجویی دخترانه در کرج با اورژانس ۱۱۵ مبنی بر مسمومیت تعدادی از دانشجویان افزود: فوراً یک اتوبوس آمبولانس و شش آمبولانس به محل اعزام و پس از اقدامات اولیه و امور درمانی، ۲۱ دانشجو به بیمارستان کوثر منتقل شدند که خوشبختانه حال همگی خوب است و مورد حاد و بد حال وجود ندارد و به تدریج دانشجویان در حال ترخیص هستند.